

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in eksedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Ličgovih ulicah št. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Politični položaj

Vihar, ki nas je grozil potegniti v vojsko, polegel se je nekoliko. Ko so bile strune najbolj napete, obrnil se je ruski car do nemškega, da naj posreduje in pomiruje. To se mu je tudi vsaj toliko posrečilo, da vojske ne bo pred kongresom. Kongres se namreč snide v Baden-Badenu, in vdeležili se ga bodo prvi ministri evropskih velevlasti. Ali bo pa mogoče, na tem kongresu poravnati vse nasprotnosti istinite ali dozdevne interese, to se sedaj še ne more vedeti. Vprašanje je, s kakimi mislinami in željami pridejo velevlasti na kongres? Nekoliko nam je to znano; nekaj novega pojasnila pa nam prinašata govora dveh ministrov: v Berlinu je odgovoril Bismark na interpelacijo Bennigsenovo, na Dunaji pa knez Auersperg na ono poslanca Giskre. Govora obeh ministrov si nista prav nič podobna, in po teh govorih bi se ne dalo soditi, da tricarska zveza še obstoji. Govor kneza Auersperga se glasi nekako osorno proti Rusiji.

Predsednik ministerstva konstatira, da so si nazori avstrijske in ruske vlade o rešenju iztočnih zadev v nekaterih točkah nasprotni. Poslednje in edino upanje se stavi v kongres, kateri se ima gotovo sniti. Vemo tedaj, kako avstrijska vlada misli, in to kar vemo, ni posebno tolažilno za nas. Položaj je tedaj jako resen.

Bismark v Berlinu pa je govoril popolnoma v ruskem smislu. Še ni dolgo, kar smo čitali devet in devetdesetkrat v dunajskih listih, da so se v Berlinu naveličali ruskega prijateljstva, in da se bodo potegnili za avstrijske interese, pa majali smo kakor vselej dvomeče glavé kot neverni Tomaži. Bismarkov govor nas vnovič vtrjuje v prepričanju, da se Bismark od ruske zveze ne da odtrgati. Edino, kar bi se dalo od njega doseči, bi bilo to, da bi nevtralen ostal, če bi prišlo do vojske med Avstrijo in Rusijo. Bismark je govoril na blizo tako-le:

Kaj ima biti z Bulgarijo, Bosno, Srbijo, Črnogoro, Rumunijo itd., to Nemčije ne zadeva posebno. Ko bi se zaprlo črno morje vojnim ladijam, ali ko bi se odprlo srednje morje ruskim vojnim ladijam, tudi v tem Nemčija za sebe ne vidi posebne nesreče. Le ko bi se trgovinskim ladijam zaprlo pot v črno morje, zamoglo bi se reči, da je Nemčija nekoliko na škodi. Rusija ima prav, da hoče vzhodno vprašanje enkrat za vselej radikalno rešiti. Če hočejo nekatere vlasti Rusiji to delo zabraniti, morale bodo odgovornost same na se vzeti, to je, Nemčija jim ne daje svojega mandata, da bi se zamogle sklicevati na to, da se bore proti Rusiji v obče-evropskem, tedaj tudi nemškem interesu (s tem hoče reči, da Nemčija Avstriji ne bo pomagala). Jaz ne verjamem, da bi Avstrija hotela namesto Rusije prevzeti vredovanje iztočnih dežel. Sicer pa mislim,

da se Rusi ne bodo dali iz Bulgarije pregnati. Shod min strov (kongres) v Baden-Badenu je gotova reč, in sicer se snide morda že početkom meseca marca. Na kongresu bo Nemčija le posredovala in mešetovala, nikakor pa neče ukazovati, kakor nam nekteri svetujejo. Mi hočemo biti skromni mešetarji, kar toliko lože storimo, ker smo z vsemi sosedi prijatelji (?). Odločno odbijam od sebe one svetovalce, ki hočejo, da bi se mi zamerili tako staremu in zvestemu prijatelju, kakor je Rus, samo, da bi storili uslugo kakemu drugemu sosedu v rečeh, ki Nemčije ne zadevajo in ne brigajo. Ko bi kdo nas napadel, pojdemo vsi navdušeno v boj; ne odobravam pa izgleda prvega Napoleona, da bi mi, ker smo močni, pričevali labkomišljene vojske. (Živahni dobroklici.)

Iz tega govora Bismarkovega se pač jasno vidi, kako se hoče Nemčija na kongresu obnašati. V Petrogradu smejo z Bismarkom pač zadovoljni biti. Toliko bolj poparjeni pa bodo Angleži in Madjari. Avstriji ki Nemci se bodo konečno sprijaznili z novim redom na izhodu, zato je upati, da naši višji krogi ne bodo poslušali madjarskega vika in da se bodo z Rusijo mirnim potom pogodili. Celo listi, kakor „N. fr. Presse“, odsvetujejo od vojske, najbrže, ker se judovski bankirji za svoje groše bojé; kajti žalibog je Avstrija, posebno pa Ogerska tako na slabem v denarnih zadevah, da bi znal po kaki veliki vojski bankerot nastati. Čemu vojsko? Rusija nam Bosno še sedaj ponuja. Zakaj je ne bi vzeli? Kaj nam morejo škodovati male države Bulgarija, Srbija, Črnagora itd.? Tudi doli bodo nastali prepiri in politični boji; posebno v Bosni, kjer so tri stranke. Če bo Avstrija dobro urejena, pridružile se bodo morda te dežele prostovoljno avstrijski državi. Da bi pa federalistično uredjeni Avstriji zamogle nevarne postati, tega ne vidjamo.

Prst Božji pri volitvi novega papeža.

„Bog je z nami, Kristus ostane v cerkvi do končanja sveta in sv. Duh jo neprenehoma vlada, piše „Čech“ št. 44. Že dolgo časa se je govorilo o volitvi prihodnjega papeža. Mogočneži tega sveta so se že od davna tolažili s smrtjo neprijateljivega Pija IX. in si pripravljali svoje kandidate. Napoleon III. se je tolažil, da na stolu papeževskem ugleda Napoleonovca; Hohenzollerovci nadejali so se kterege svojega rojaka, pa glejte! Bog je podrl njih misli. Pij IX. ni umrl v dobi, kedar so si sovražniki njegovi želeli, ampak kedar jim je to bilo najmanj vgodno. Napoleon III. je umrl v pregnanstvu in republikanska Francija je sama povedala, da se v papeževo volitev mešala ne bo in tudi svojega „veto“ ne rabila; Arnim ne biva več v Rimu, da bi spletke koval proti Pijevemu nastopniku; Ruska je domu poklicala zastopnika svojega kneza Urusova; Avstrija

zarad svojih notranjih zmešnjav in vnanjih skrbi nima ne časa ne želje vtikati se v konklave, in Italija prizadeva si kar največ, da ne bi ni senca kake sumnje na njo ne padla, češ, da se meša v volitev, in z vojaki razgaja skupščine nasprotnikov. Mimo vsega tega se v vzhodnjem Rimu, to je v Carigradu godijo stvari tako važne, da svet kar ne utegne misliti na to, kar se v konklavu vrši. Kedar mož krvi in železa hiti iz Varzina v Berlin, da v zboru razlaga, zakaj se ne mora vtikati v vzhodnje vprašanje, tedaj se v Rimu nad grobom starega, kteremu je v življenji prizadeval tolikanj bridkih skrbi, voli novi papež. Očitno je, da doba k volitvi papeževi ni mogla biti vgodnejša, in kakor v smrti Napoleonovi (in Emanuelovi), v francosko-nemški vojski in v naslednji kulturni borbi, tako se kaže tudi v vzhodnji rusko-turški vojski prst Božji, kteri je sprelepo naredil, da je volitev bila popolnoma svobodna, za kar iskrena hvala bodi Bogu samemu.“

Po prerokovanju Malabijevem velja novoizvoljenemu papežu Leonu XIII. izrek: „Lumen in coelo (luč na nebu)“. Kakor se poroča iz Rima, je Leon XIII. potomec stare rim-ske družine, ki ima na svojem grbu „repato zvezdo“, ki omenjenim besedam daje nekak resničen pomen. Kot nuncij v Bruselju se je bil Pecci soznanil in sprijaznil s kolonjskim nadškofom Geisslalom in poznejšim nadškofom dunajskim, kardinalom Rauscherjem. Tudi govori nekoliko nemški. „Čech“ ima od 23. t. m. telegram iz Rima, da papež ne bode v nedeljo (24. t. m.) kronan v Sikstinski kapeli, in da po buli (javnem listu) v posest vzame cerkev Lateransko. Zastran imenovanja novih cerkvenih dostojnikov ni še nič določeno. V kongregaciji kardinalovski jim je Leon XIII. povedal, da v kratkem razpošlje encikliko katoliškemu svetu. Piše se, da bode novi papež kronan 3 marca, ker bode 2. marca obhajal ravno svoj 68. rojstni dan.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. februarja.

Avstrijske dežele.

Z Dunaja se nam poroča, da so se že razpisane volitve za deželne zbornice nenadoma zopet ustavile do jeseni zaradi važnih opravil državnega zbora, in da so volitve mož voliteljev neveljavne.

V kakšni zvezi da bi bila ta opravila z volitvami za deželne zbornice, to nam ni jasno. Ali ima morda to biti prvo znamenje nove ministerske krize in bistvenih notranjih prememb? Ali bodo pa vojskine priprave nemožne storile vsako drugo delovanje?

Cesarjevič Radolf je iz Angleškega odšel v Pariz, ter se od ondot vrne nazaj na Dunaj.

Pogodba med Cisko in Translo dela državnikom hude preglavice, in le malo upanja je, da bi se srečno dovršila. Vradna „Presse“ je zoper vsak provizorij in prigovarja Madjarom, da naj odjenjajo, ker bode to njim samim na korist. Pa tudi to prigovarjanje bo težko kaj zdalo, ker je v državnem zboru ogerskem vse navskriž in Tisza le z veliko silo skupaj drži jako pičlo vladino večino

Velik nemir je med občinstvom te dni zbudila novica, da hoče grof Andrassy od delegacij zahtevati 60 milj. gld. (nekteri listi so rekli 100 milj. gld.) za oboroženje vojne avstrijske. N fr. Presse trdi, da se je to sklenilo zarad konferencije in da se zlasti spodtikujejo nad Rusijo, ker hoče toliko časa Bulgarsko obdržati kot nekako zastavo v svoji oblasti, dokler Turčija vojne odškodnine ne poplača. Ker pa ni upanja, da bi Turčija to zamogla kedaj plačati, bi Bulgarska na ta način za vselej ostala v posesti ruski. Pri tej priliki nam hodijo na misel vzroki, s katerimi je angleška vlada opravičevala pred parlamentom kredit, ki ga je zahtevala. Tudi ona je rekla, da je to potrebno — zarad konferencije, da se je bode mogla vdeležiti z zdatnejšim vspehom. Anglija in Avstrija se tedaj pripravljate na vojsko, da bi s tem konferencijo prisilile sprejeti njine nasvete. Pa sploh se vsem zdi neverjetno da se bode kedo zbal tega grozenja. Rusija in Nemčija ste tako tesno zvezani in že tako zelo oboroženi, da se jima ni bati nobenega sovražnika. Vrh tega je ž njima zvezana tudi Italija, ki ravno sedaj dela silne priprave za vojsko. Kaj bi Avstrija sama opravila proti tem trem sovražnikom, ki bi jo stisnili od treh strani? In kaj bi ji pomagalo angleško brodovje, če bi bila na suhem tepena? Ker je nemogoče, da bi naši državniki tega ne sprevideli ter začeli lahkomisljeno vojsko, zde se nam vsi stroški za oboroženje avstrijske vojne nepotrebni in bi se dali pri slabem našem denarnem stanju bolje obrniti.

Ogerska zbornica je colnino od kave nastavila na 24 gld. (tedaj 4 gld. več kakor naša dunajska) od petroleja pa 8 gld., ker je Tisza rekel, da denarno stanje to povikšanje zahteva.

Vnanje države.

Ruski glavni stan se je preselil iz Odrina v San Stefano pri Carigradu, kjer se bodo nadaljevale obravnave o sklenitvi miru. Mirovni pogoji so boje ti-le: Bulgarija do Balkana s Sofijo in Plovdivom in vso dolino ob Marici pa brez Odrina postane samostalna, pa bode morala Turčiji plačevati toliko dacije na leto, kolikor znašajo sedanji čisti dohodki. Kneza bodo volili velikaši, Turčija pa ga bode potrdila. 30.000 Rusov ostane v Bulgariji in ruska komisija bode čuvala nad novo bulgarsko vlado. Bar in Podgorica se zedinita s Črnogoro, Srbi dobe Niš in del Bosne. Skoz Dardanele nobene vojne ladije ne bodo smele jadrati, pač pa vse kupčijske ladije tudi o vojskinem času. Turčija plača Rusiji 1400 milj. rubljev odškodnine ali ji pa namesto tega prepusti Batum, Kars, Bajazid, Ardahan z dotičnimi deželami in 6 vojnih oklepnih ladij. 400 milj. gld. pa plača Turčija v obligacijah, za katerih obresti se bodo zastavili dohodki Anatolije, rudokopi v Herakliji in dacija egiptovska. 10 milj. rubljev pa bode Turčija plačala takoj kot odškodovanje za stroške turških vjetnikov, za ruskim podložnikom med vojsko prizadeto škodo, za povnitev denarjev, ki so jih bili Rusi posodili Turčiji, in za popravo dunavskih izlivov pri Sulini. Angleški listi trdijo, da so ti pogoji jako hudi, in pričakujejo, da se bode Rusija

nekoliko zmernejšo pokazala na konferenciji ter odvrnila novo vojsko, ki bi se sicer znala raztegniti čez turške meje. — Veliki knez Nikolaj bode sultana v Carigradu obiskal.

V Bosni zopet hudo vrè, ker se prebivalstvo boji, da bi ne ostalo pod turško vlado. Kakor se poroča „Nar. List.“ v Zadru, se hočejo ljudje s prošnjo obrniti do avstrijskega cesarja samega, da se jih usmili in se zanje potegne, če bi morali pa ostati pod Turkom, se hočejo do zadnje kaplice krvi bojevati za križ in slobodo zlato. Tudi v Epiru se vstane razširja, Arbanasi so se zedinili z vstajniki in Turke pri Sekelnici potolkli.

Italija se oborožuje na suhem in na morji — zoper koga? — Stari Garibaldi to pové v pismu 3. t. m. očitno, da se vprašanje o Trstu in Trentinu ima sedaj resnobno doguati. — Simeoni je tudi od Leona XIII. imenovan za državnega tajnika.

Izvirni dopisi.

Iz Mokronoga, 24. februarja. (Zahvalnica za sv. očeta Leona XIII.) Dnevi so krasni, solnce nam sije prijazno! Da bi to pomenjalo i lepše dave katoliški cerkvi, ktere je res napovedan „lumen in coelo.“ Tej luči, glavarju katoliškega svetá veljajo ti dnevi. Od blizo in daleč so se pod prijaznim, višnjevim nebom razlegali slovesni glasovi zvonov in mogočni strelji, da je vse gromelo po okolici. Prav tako! Ako so res utihnili topovi na angeljskem gradu v Rimu, vé naj Leon XIII. da so mu zato v nadomestilo pokali po vsem svetu. Slovesno smo tudi pri nas obhajali nastop novega poglavarja katoliške cerkve. Pri zalo okinčanem altarju se je danes opravila slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo za tako hitro in srečno volitev. Pela se je nalašč zato zložena pesem. Možnarji so pokali pri vseh poglavitnih delih službe božje, da se je razlegalo na okrog. Živio Leon XIII!

Iz Trsta, 24. februarja. (Zahvalno pismo.) G. Jožef Godina je na lastne velike stroške popravil in olepšal podružnico na Starem Bregu, posvečeno sv. Ivanu. Škofijski ordinariat mu je zarad tega poslal zahvalno pismo, ki se glasi tako-le: Blagorodni gospod! S pravo zadovoljnostjo in resničnim veseljem posnel je ordinariat iz poročila častnega farnega urada v Verdeli od dne 24. t. m. st. 10 vgodno vest, da ste Vi, blagorodni gospod! s hvalevredno in izgledno darežljivostjo na lastne velike stroške popravili in olepšali podružnico na Starem Bregu posvečeno sv. Ivanu. Da je ta starinska cerkvica zopet v spodobnem stanju za službo božjo, se morajo farani zahvaliti le Vaši velikodušnosti, blagorodni gospod! in ordinariat trdno zaupa, da bode pobožno ljudstvo večkrat zbrano v tej hiši božji najgorečnejši prošnje pošiljalo k Daritelju vsega dobrega za Vaš dušni in telesni blagor. Tudi ordinariat prosi za Vas vsakega blagoslova božjega ter Vam izreka s tim listom popolno priznanje in najgorkejšo zahvalo za to velikodušno, blagosrčno in Bogu dopadljivo delo, in tako spolnuje eno svojih najprijetnijih dolžnosti.

J. Dobrila, škot.

Iz Železnikov, 24. februarja. Prvo naznanilo o izvolitvi novega sv. Očeta papeža Leona XIII. prinesel nam je „Slov. Narod“ v četrtek, 21. t. m. okol 9. dopoldanske ure. Akoravno donaša ta list zanesljive novice, smo vendar hotli počakati še boljše gotovosti. Zvečer že po 11. uri dospelo nam je drugo enako poročilo iz Ljubljane, in ob 1/2 2. uri zagromeli so že po tihej noči bobneči možnarski gla-

sovi na slavo Leona XIII. — Živili na dolga dolga leta!

R. P.

Z Dunaja, 24. febr. (Leon XIII.) Novica, da je kardinal-kamerlengo Pecci kot Leon XIII. nastopil prestol sv. Petra ter prevzel očetovske dolžnosti v sv. Cerкви, osirotenej po smrti Pija IX. šla je po našem mestu urno kakor blisk. Po vseh lokalih se je že 20. t. m. zvečer govorilo o tem, ko še v nobenem listu telegrama ni bilo. Židovski listi so imeli precej drugi dan vsakojake novice o novem papežu, in že nekaj časa svojim bralcem podajajo take podrobnosti o sedanjem in o umrem sv. Očetu, da bi človek, ki teh judovskih sleparjev ne pozna, skoraj mislil, da se krivi nosovi v Vatikanu smejo in morejo vtikati v vsako reč. Neki kardinal Segur, telegrafiral je tukajšnji korespondenčni biró, dal je papežu takoj nekaj čez eden milijon frankov kot prvi dar francoskega episkopata; pa so listi takoj zopet povedali nekoliko o tistem „peterspennigu“. Omenjenega kardinala Segurja pa niti ni; tudi nobenega, ki bi temu imenu podobno imel. Iz tega se vidi, da se tudi tistemu biróju ne sme vselej zapupati. Telegram o volitvi papeža tak, da smo se smeli zaupati nanj, prišel je okolo šestih. Provincijalnim listom se ve da se telegrafira, kar se hoče, saj je potlej lahko dementirati. Da se je ravno zdaj posrečilo povedati resnico — no, to je zrno slepe kure.

V četrtek je tukajšnji nuncij monsignore nadškof Jacobini sprejemal gratulacije posameznih osob in korporacij. Iz prav gotovega vira vam morem povedati, da je bil prvi grulant cesar, ki je kneza Hohenlohe-ta poslal čestitat nunciju svetega stola. — Danes, v nedeljo so po vseh tukajšnjih cerkvah slovesni „tedeum“ zaradi srečne volitve novega papeže; v dvornej cerkvi celebrira nadškof Jacobini. Verni vseh delov svetá hvalijo te dni Boga, da je v svojej Cerкви osramotil sovražnike, ki so si vsakojakih dobičkov obetali iz smrti Pija IX. Pisali so o „razdvojenji“ v svetem kolegiji, o „intrasigentih“ mej kardinali, o „zmernih“, o „liberalnih“ (!) kardinalih. V svojo sramoto vidijo zdaj, da kjer vlada sv. Duh, tam je edinstvo, tam ni človeških slabosti.

Ime novega Kristusovega namestnika nam vzbuja tem lepše upanje, ker vemo, da je kardinal Pecci po visokosti duha in po srcu svojemu velikemu predniku najbližji. Zategadelj mu je uže Pij IX. izročil vodstvo svete Cerkve za čas „interregnuma“, s tem, da mu je dal dostojnost kardinala-kamerlenga.

Neumna je torej misel, da bode Leon XIII. le za količkaj stopil s pota, po katerem je hodil Pij IX. On bode nadaljevalec činov, kateri krasoté pontifikat njegovega prednika, naslednik njegov v sredi sv. Cerkve in pri posvetnih vladarjih.

Naj pa Leon XIII. v svojem najvišjem poklicu najde še toliko sovražnikov, katoliški narodi mu bodo vdani z ono zvestobo, s katero so bili Piju IX. Branili ga bodo, ko bi mu ves sv. Cerкви sovražni svet napovedal boj. Saj so prepričani, da sv. Cerkev ostane vedno zmagovalka, ker zidana je na skalo, katere niti pekel ne zmaga. — Zato moremo kot dobri sinovi sv. Cerkve želeeti, da bi nam Bog ohranil mnogo let našega Leona XIII.!

Domače novice.

V Ljubljani, 28. februarja.

(Zadnji Slovenec št. 23) je bil konfisciran zarad dopisa iz Ljubljane, ki se je pri- toževal zarad blata po mestu.

(Katoliška društva ljubljanska in vredništvi „Slovenca“ pa „Zgodnje Danice“) so v soboto 23. t. m. papeževemu nunciju na Dunaju poslala pismo, v katerem novo izvoljenemu papežu Leonu XIII. izražujejo svojo najponižnejšo pokorščino, vdanost in zvestobo. Veleč. knez in škof so ravno isto storili telegrafično.

(Valvazorja) prišel je ravnokar 27., t. j. IX. knjige 2. snopič na svitlo, ki popisuje višje deželne službe in se odlikuje po izvrstni od g. Novaka narisani podobi „prihod nadvojvoda Maksimiliana in njegove sestre v Ljubljano.“ Tudi nahajamo v tem snopiču grbe deželnih glavarjev, deželnih oskrbnikov in deželnih višedomov kranjskih.

(Mestni odbor) ima danes ob 5. uri sejo, v kateri se bode razpravljalo o prošnji prebivalcev špitalskih ulic, da bi se zaradi večje varnosti omejila vožnja skoz te ulice, potem o mestnem kopališču in o provizorični inštrukciji mestnega zdravnika.

(Sokol) napravi pustni torek v čitalnični dvorani maškerado, ki gotovo ne bode zaostala za enakimi veseljami prejšnjih let.

(† P. Salvator Pintar, gvardijan in fajmošter fančiškanski.) Komaj je novo leto dobro nastopilo, že je polagati jelo na oder mrliški mnogo delavcev v nogradu Gospodovem. Ljubljansko duhovnijsko č. o. frančiškanov zadela je boleča zguba, umrl je 24. t. m. brez najmanjšega zganolja: pč. P. Salvator Pintar, v 53. l. tvoje starosti. V redu sv. Frančiška služil je Bogu 35. l. in kot mašnik 30 l. Duhovnijsko je oskrboval 15 l., samostanu predstojnik je bil 12 l., drugič definator. Dasi je bil ranjki dokaj trdne postave, bolehal je vendar že 8 l., pred 3. l. pa je bil tako nevarno zbolel, da ni bilo več nikakega upanja. Težave boleznih prenašal je ves čas z vdanostjo Jobovo. Tri dni prej je bil previden v navzočnosti cele samostanske družine in prejemiš sv. zakramente imel je še ogovor do sobratov svojih, klečečih okoli njegovega stola — večji del boleznih je presedal, po noči in po dnevih; sedé je tudi na veke zaspal — zahvaljeval se jim je za skazovano ljubezen in opominjal k ljubezni, molitvi. Da so vedeli ceniti njegovi sobratje bodoče zgube velikost, kazala je globoka njihova ginjenost. Spodobi se, da se omenijo vsaj z nekaterimi besedami ranjkega lastnosti in delovanje.

Vsej redovski družini bil je jako priljubljen, kajti vladal je z očetovsko dostojnostjo: zato so ga vsi kot očeta spoštovali, kot prednika častili, kot previdnega moža poslušali. Zamere ni poznal, razžalilcu je koj odpustil. Kogar je spoznal, da je prijateljstva vreden, bil mu je iskren prijatelj. Najlepše na njem pa je bila značajnost njegova. Kar se je njemu zaupalo, to je bilo, bi rekel, v njem pokopano. Govorjenje njegovo odlikovalo se je po premišljenosti in močnatosti in po vsej pravici je rekel sam o sebi: upam, da od jezika ne bom odgovora dajal.

Blago delovanje ranjkega priča pa njegova vnetost za lepoto hrama božjega. Napravil je veličastne orglje, lep tlak po cerkvi, dragocene mašne oprave, povzdignil krasoto majnikove slovesnosti, in še več bi bil storil, ako bi ga ne bila smrt prehitela. Njegova zasluga je, da je knjižnica samostanska pri Matici sl. vpisana za ustanovnico, pri družbi sv. Moh. pa za do-smrtnico. On sam je bil ud več družeb: kmetovaiske, katoliške družbe pa čebelarkega društva.

Ako se ozremo na njegovo zemeljsko bitje, moramo spoznati, da se je ravnalo po geslu, katero je sv. Aug. priporočal: in necessariis unitas, in dubiis libertas in omnibus charitas. V bistvenem edinost, v nebistvenem prostost,

v vsem pa ljubezen“ Da v njej je šel do skrajnih mej do katerih pa? to govore ubogi, zatorej bo živel v hvaležnih srcih; prijateljem njegovim pa bodi priporočen v pobožen spomin. Pogreb 25. t. m. popoldne je bil jako sijajen in velikansk ter je pričal, da je bil ranjki od duhovnih tovaršev kakor tudi od prebivalcev ljubljanskega mesta, gosposkih in priprostih, jako čislán in spoštovan. Farni administrator je postal o. Kalist Medič, samostanski predstojnik (prezident) pa o. Tadej Gregorič.

Razne reči.

— V Nabrezini je umrl železniške postaje načelnik Ignacij N. Kopriva v 66. letu svoje starosti.

— Č. g. Nace Kutnar se je odpovedal fari na sv. gori. Pri sv. Joštu pri Kranji pa je umrl č. g. Janez Čemažar. R. I. P.

— Družba sv. Mohorja vljudno opominja, da naj društveniki še ta teden plačajo letnino, da se bode vedlo določiti število iztisov društvenih knjig. V Ljubljani letnino pobira č. g. Jerič na Starem trgu št. 16 v I. nadstropji.

— Družba sv. Mohora. Meseca decembra smo našli rokopise, s katerimi so pisatelji tekmecevali za razpisana družbina darila. Danes poročamo o njih razsodbi, ki se je dne 1. februarja v odborovi seji vršila. Presojevalci so le trojim rokopisom prisodili darilo in sicer: „Zbirki povest“, ki jih je zapisal gosp. Franjo Hubad, profesor v Ptujih; životopisu: „Princ Evgen Savojski“, poslal g. Iv. Steklasa, prof. v Karlovcu in podučnemu spisu: „Kratek obris Štajarske zgodovine“ s posebnim ozirom na Slovenski Štajer, spisal g. Iv. Lapanje, nadučitelj v Ljutomeru. Rokopise: „Spomini na Poljsko in Rusijo“, spisal gosp. M. L. v Celovcu: „Pogovor pod lipo“, zapisal g. J. Kr. v Trstu in „Vremenski prikazi“, poslovenil Ch. M. v Ljubljani so pregledovalci pohvalili in nasvetovali, da se porabijo za „Večernice“ ali pa „Koledar“. Odbor je predlogu pritrnil in spise sprejel. Nagrada se bode pisateljem izplačala po natisu. Tudi boljši spevi in pesmi Miljkota Kmetiča bodo priložno se porabile v „Večernicah“. Izmed ostalih spisov so nekateri po osnovi in po besedi prav dobri; ker pa večidel le ponavljajo, kar je po prejšnjih družbinih knjigah že natisnjeno, ni bilo odboru mogoče, pri razdelitvi daril na nje se ozirati. V to vrsto spadajo: „Nauk o gospodinjstvu“, „Bolezni v glavi“, „Kosovo polje“, „Kdo dela točo?“ — Životopis: „Valentin Vodnik“ in „France Prešeren“ le slabo in pristransko posnema mnogo, mnogo boljših životopisov teh pesnikov, zato za družbo ni prikladen. Družbina pravila ne pripušča političnih razprav, to je glavni in edini pomislek, kateri brani, da izvrstni, dramatično osnovani in času primerni spis: „Razpor in sprava“ ne najde prostora v kakej družbini knjigi. Škoda tudi, da je sicer prav praktični sestavek: „Hrošči rilčkarji — kmetu škodljive živalice“ zelo površen in toliko pomanjkljiv. Razgovor o tem spisu pa je odbornikom dal povod, da so sklenili, naj se naprosi strokovnjak, ki bi v posebnej knjigi temeljito in popularno opisal vse škodljive živali in rastline. Tajniku je bilo naročeno, naj stopi o tej zadevi z gosp. profesorjem Fr. Erjavcem v dogovor. — Drugi, do sedaj ne imenovani rokopisi nemale dostojne tehtnosti, nekateri so slabe dijaške poskušnje, ki razodevajo hvalevredno dobro voljo, katerej pa še primanjkuje zrele duševne moči. Spisi, katerih odbor ni sprejel v porabo, so bili pisateljem poslani nazaj, da ž njimi razpolagajo. „Besednik“.

— † Slavni astronom, jezuit Serchi, je 26. t. m. v Rimu umrl.

— Ogenj je bil sinoči okoli 8. ure iz Ljubljane videti tam kje blizo Goričanov.

— Slomšekovi zbrani spisi. „Tiskarnica družbe sv. Mohora prevzela je ponujeno ji založilo in izdanje druge knjige „Ant. Mart. Slomška zbranih spisov“: Basni, prilike in povesti (zbral in vredil Mih. Lendovšek, katehet v Ptujih) največ zaradi tega, naj bi se ne ustavilo (tega se je bilo v resnici bati!) vse hvalo vredno početje zbiratelja in vrednika spisov umerlega knezo-škofa.

Če je že prva knjiga „Slom. zbr. sp.“ razveselila sleherni rodoljubno slovensko serce, reči smemo, da tega tudi ova druga nič manj storila ne bo! Da, rekli bi, da je notranja vrednost te druge knjige še mnogo večja!

Zato se nadjamo, da kljub slabim, in izdavanju knjig jako neugodnim časom, v katerih živimo, bodo rodoljubi vseh slovenskih pokrajin vedeli skerbeti zato, da družbena tiskarnica pri tem početju ne boje v zgubi ostala.

Knjiga obsega 25 tiskanih pól. Cena jej je nizka, broširan iztis 1 gld. 20 kr., terdo vezan 1 gld. 30 kr. Dobiva se v Celovcu v tiskarnici družbe sv. Mohora in pri vseh bukvarjih, ki imajo slovenske knjige naprodaj. Več o tej prelepi knjigi spregovorimo prihodnjič.

Spred porotnega sodišča.

(Dalje in konec.)

V preteklem tednu so se pred porotniki vršile te-le obravnave:

V pondeljek se je imel zagovarjati France Zupan, 19 let star, doma iz Kranjske okolice, zaradi uboja. Andrej Pičman je bil ob priliki ženitovanja Janeza Krča v noči med 14. in 15. novembrom 1877 blizo Krčevega skednja od nekega fanta napaden, in je dobil s kolom vdarec po glavi, da je takoj umrl. Vse je dolžilo Zupana, da je to storil. Priče pa govore drugače, kakor pri preiskavi v Kranji, ter priznavajo, da bi bil znal tudi kdo drug to storiti. Zdravnika pravita, da ni nemogoče, da bi se bil Pičman na glavi ranil vsled težkega padca. Krivda zatoženca se ne dá jasno dokazati. Vsled tega stavijo sodniki porotnikom dve vprašanji: I. Ali je zatoženec uboja kriv? II. Ali je zatoženec kriv smrti Pičmanove brez ozira na to, ali ga je sam ubil, ali ne? —

Zupan pravi, da Pičmana ni vdaril. Zagovornik dr. Zarnik predlaga, naj porotniki obe vprašanji zanikajo; pa porotniki zanikajo le prvo, drugo pa potrdijo, in sodniki obsodijo zatoženca na dve leti težke ječe. Zagovornik naznani pritožbo proti tej sodbi.

V torek. Jože Eržen, 26 let star, iz Stražišča pri Kranji doma, je tožen zaradi ropa. Napadel je nekega Antona Fleckerja na poti med Loko in Kranjem, z eno roko prijel ga za prsa, z eno pa potipal po žepih. Flecker je klical na pomoč; to je slišal Jože Šilar in res na pomoč pritekel. Eržen je zbežal, in Šilar ga ni mogel vjeti. — Eržen se izgovarja, da je bil popolnoma pijan, in da ni vedel, kaj je delal. To pa ni verjetno, ker popolnoma pijan človek ne more tako hitro teči. Tudi je Eržen kot zloben človek razupit, in je bil že večkrat kaznovan. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

V sredo. Janez Zupan, 19 let star, in Janez Šilovič, 24 let star, oba iz Kranja, obdolžena sta hudodelstva uboja. Ubila sta na Silvestrov večer 31. dec. 1877 Franceta Porenta; prvi ga je vdaril Zupan s sekuro, potem, ko

se je že zgrudil, pa še Šilovec z železnimi vilami, da sta mu čisto razbila glavo. Zupan taji, Šilovec obstane, pa pravi, da ni videl, kam ga je vdaril. Zatočenca sta bila oba že kaznovana, in sta sploh slabega obnašanja. Zagovornika svojih varovancev ne moreta oprati. Zupan je dobil osem, Šilovec pa 6 let težke ječe.

V četrtek. Jaka Čebul iz Trzina pri Mengišu je obdolžen hudodelstva rop. Janez Borž je šel z zatoženim Čebulom in še drugimi fanti 16. grudna 1877 iz Trzina v Mengiš. Tam so po več krčmah pili, in Borž je vse plačal. Potem so se razšli. Ko je pa Borž domu šel, napadel ga je na potu med Mengišem in Trzinom Jaka Čebul, mu iztrgal listnico, v katerej je bilo še 7 gl. 26 kr. in ž ujo pobegnil. Priče povedó, da je bil Borž zelo pijan, roparskega napada pa nihče ni videl. Zagovornik pravi, da je Čebul premožnih staršev sin, in dosedaj nekaznovan, tedaj ni verjetno, da bi bil zavoljo par goldinarjev tako hudodelstvo storil. K večem, če mu jih je ukradel, s silo mu jih gotovo ni vzela. Državni pravdnik se sklicuje na prisego poškodovanega Borža. Porotniki pa kljub temu zanikajo vprašanje, in sodnja je primorana, zatočenca za nekrivega spoznati.

V petek bila je zadnja obravnava. Franc Porenta, Janez Bitenc, Tomaž Strah in Marija Strah so obdolženi, da so denar ponarejali. Naredili so 45 dvajsetic iz cina in svinca, in raztrosili med ljudi. Franc Porenta je naredil dve plošči, na katere je vtisnil načrte pravih dvajsetic. Ti plošči je dal Bitencu, da ji je nesel Strahu in njegovi ženi; Strah in njegova žena sta delala potem take dvajsetice iz cina in svinca, in izrezavala jih, pri katerem delu jima je Bitenc pomagal. Porotniki so Porenta, Bitenca in Straha spoznali za krive, Strahovo ženo pa za nekrivo; ob enem so potrdili v drugem vprašanji, da se je ta denar lahko spoznal za ponarejenega; zato je dobil Porenta le štiri mesece, Bitenc in Strah pa vsak po tri mesece težke ječe.

Loterijske številke 23. februarja.

V Trstu: 54, 70, 2, 64, 17.

V Lincu: 52, 77, 2, 22, 17.

Telegrafične denarne cene 27. februarja.

Papirna renta 62.40 — Srebrna renta 67. — — Zlatarenta 74. — — 1860letno državno posojilo 111 — Bankine skojke 703 — Kredite akcije 229.90 — London 119.20 — Srebro 106.80. — Ces. kr. cekini 5.62. — 20 frankov 9.53 1/2.

Zahvala.

Vsem p. t. č. gg. prijateljem in znanecem, ki so poslednje spoštovanje svoje skazat prišli dragemu našemu predniku, v številu tako nenadjano obilem, zahvaluje se prav iskreno v svojem in cele redovne družine imenu, samostanovo

Predsedstvo.

V Ljubljani 27. febr. 1878.

Semenski krompir.

Amerikanski zgodnji rožni krompir in zgodnji holsteinski krompir se dobi pri upravnistvu kmetijskega vrta v Ljubljani na Bregu št. 8., — dunajski cent po 2 gl. 80 kr. Menj kot cent se ga ne oddaja. — Zaboj ali zavoj zaračuna se po lastnih stroških. (1)

Franc Schollmayer.

Na Avstrijsko-Ogerskem in Nemškem je zavarovan

Wilhelm-ov

protiprotinski, protirevmatični

čaj za čiščenje krvi

kot

pozimsko zdravilo,

ktero so

kot edino zanesljivo zdravilo za čiščenje krvi spoznali, preiskali in rabili: c. kr. vladni svetovalec in pravi učilni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnega vrta na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukarešti, dr. Rust, na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Johannes Müller zdravniški svetnik v Berlinu, dr. zdrav. A. Groyen v New-Yorku, dr. Raudnitz na Dunaju, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Wieselburgu, dr. Werner v Vratislavu, dr. Mallich v Grubisempolji; praktični zdrav: Hilger v Nachliagu, Russeger v Abteanu, Truchholz v Marzajcu, Janković v Nakofalvi, in mnogi drugi zdravniki

1. pri revmatičnih napadih,
2. pri protinu,
3. pri trebuš. napadih pri ljudeh, ki veliko sedé,
4. pri raztegnjenih in zagnjetenih jetrih,
5. pri spuščajih zlasti lišajih,
6. pri sifilatičnih boleznih,
7. kot pripravno zdravilo pri rabljenji mineralnih voda zaradi omenjenih bolezni.
8. namesto mineral. voda pri omenjenih boleznih.

Edino pravega izdeluje

Franc Wilhelm, lekar v Neunkirchen.

Zavitek za osemkratno rabo, po ukazu zdravnikovem pripravljen, s podukom, kako se rabi, v raznih jezicah stane 1 gl., kolek in zavijanje 10 kr.

Svarilo Vsakdo naj se varuje pred ponarejenim čajem, ter naj zahteva vselej edino le „Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi“ (Wilhelms antiartritischen antirheumatischen Blut reinigungsthee), ker so čaji, ki se nahajajo samo pod imenom protiprotinski protirevmatični čaj za čiščenje krvi samo ponarejene reči, ki naj se nikar ne kupujejo.

Da je za p. i. občinstvo priljubljeno, prodajajo pravi Wilhelmov protiprotinski protirevmatični čaj ti le gospodje:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Borgu: Giuseppe Bettanini; lekar; v Bruku na Muri: Albert Langer, lekar; Bozenu: Franz Waldmüller, lekar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Belovarnu: Rađ. Svo boda, lekar; v Briksenu: Leonh. Staub, lekar; v Plibergu: Jan. Neusser, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Fr. Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Kortini: A. Cambruzzi; v Densch-Landsbergu: Müllerjevi dediči; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekar in Jož. Gobežky, lekar; v Fürstenfeldu: A. Schrückenfox, lekar; v Frohlehenu: v Blumner; v Brežah: O. Rutschheim, lekar in A. Aichinger, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradcu: J. Burgelner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Grubišnem polji: Jos. Malich; v Gospiču: Valentin Vovk, lekar; v Grafendorfu: Jos. Kaiser; v Mohorju: Jos. M. Richter, lekar; v Hallu (na Tiolskem): Leop. pl. Aichinger, lekar v Judenburgu: F. Senekovič; v Lanichenu: J. Stupf, lekar; v Jmstu: Vilh. Deutsch, lekar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar in J. Benič; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Kindsbergu: J. Karinčič; v Kapfenbergu: Turner; v Knittelfeldu: Vilh. Vischner; v Kranji: Karlovnik, lekar; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekar; v Leobnu: Jan. Pefereschy, lekar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mürzzuschlagu: Jan. Danzer, lekar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Mitrovici: A. Keštenovič; v Malsu: Ludvig Pöll, lekar; v Neumarktu (na Štajarskem): Karl Mally, lekar; v Otočcu: Edv. Tomaj, lekar; v Mozirji: Jan. Tribuč; v Ptujju: C. Girod, lekar; v Peterwardinu: L. C. Junginger; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar; v Roveredu: Rihard Thales, lekar; v Rottenmanu: Franz X. Illig, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Šebeniku: Peter Beros, lekar; v Štrasburgu: J. V. Corton; v Št. Vidu: Julian Rippert; v Radgoni: Cezar E. Andrien, lekar; v Stainzu: V. Timonšek, lekar; v Zemunu: D. Jovanovičev sin; v Splitu: Venatio pl. Grazio, lekar; v Schlanderu: B. Würstl, lekar; v Trstu: Jak. Seravallo, lekar; v Tridentu: Ant. Santoni; v Trebižu: Eug. Eberlin, lekar; v Belaku: Math. Fürst; v Vukovaru: A. Kralcovic, lekar; v Vinkovcih: Fridr. Herzog, lekar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekar; v Slovenjem gradcu: Jos. Kaligarič, lekar in g. Kordik, lekar; v Slovenski Bistrici: Adam pl. Gutkovski, lekar; v Senji: Jos. Accurti, lekar; v Zadru: B. Andravič, lekar; v Zlataru: Jan. Pospisil, lekar. (3)

Pozor!

Lastniki J. Bittner-jeve lekarne v Glognitz-u si prizadevajo v svojih za slepljenje p. i. občinstva osnovanih oznanilih razširjati vero, da je od njih pod imenom: „Julij Bittnerjev Schneebergs Kräuter-Allopat“ prodajani izdelek pravi in skozi dve desetletji skušeni Schneebergs Kräuter-Allopat.

Ne more mi biti vse eno, da si nenavadno vspehe ki sem jih s svojim Schneebergs Kräuter-Allopatom pri prsnih in pljučnih boleznih dosegel, tako čudno in tako drzno drugi prisvojtjejo, in štejem si v dolžnost, sklicevaje se na izjavo občinskega zastopa v Glognitzu od 27. januarja 1. 1855 sem edino izdelujem pravi Schneebergs Kräuter-Allopat, da se to zdravilo v pojasnilo in svarilo p. i. občinstvu od 1. januarja 1. 1876 sim prodaja edino le pod imenom

Wilhelm-ov Schneebergs Kräuter-Allopat,

in da se edino pravi dobiva le pri meni ali pa pri mojih v najbolj razširjenih listih naznanjenih založnikih.

Dalje opominjam p. i. občinstvo tudi na to, da naj izločno zahtevajo, ako ga potrebujejo

Wilhelm-ov Schneebergs Kräuter-Allopat.

Izvirna flaša velja 1 gld. 25 kr. in se dobiva le pri izdeljatelju

Fr. Wilhelm-ov.

lekarničarju v Neunkirchen-u v Dolnjem Avstrijskem.

Zavijanje se zaračuni 20 kr.

Pravi Wilhelm-ov Schneebergs Kräuter-Allopat prodajajo samo gospodje, ki ga dobivajo od mene:

V Ljubljani: Peter Lasnik; v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekarničar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekarničar; v Bozenu: F. Waldmüller, lekarničar; v Borgu: Jos. Bettanini, lekarničar; v Bruneku: J. G. Mahl; v Briksenu: Leonard Staub, lekarničar; v Celji: Baumbach-ova lekarna in Fr. Rauscher; v Oseku: J. C. pl. Dienes, lekarničar; v Frohlehenu: Vincenc Blumner; v Brežah: Ant. Aichinger, lekarničar; v Feldbachu: Jos. König, lekarničar; v Gospiču: Val. Vovk, lekarničar; v Glini: Ant. Haulik, lekarničar; v Gorici: A. Franzoni, lekarničar; v Gradcu: Wend. Trakoczy, lekarničar; v Hallu na Tiolskem: Leop. pl. Aichinger, lekarničar; v Inšpruku: Franc Winkler, lekarničar; v Innichenu: J. Stupf, lekarničar; v Ivaniču: Ed. Tolovič, lekarničar; v Jaski: Aleks. Heržič, lekarničar; v Celovcu: Karl Klemenčič; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekarničar; v Koprivnici: Maks Well, lekarničar; v Kranju: Karl Šavnik, lekarničar; v Knittelfeldu: Wilh. Vischner; v Kindbergu: J. K. Karinčič; v Liencu: Fr. pl. Erlach, lekarničar; v Mariboru: Alojzij Quandest; v Meranu: Vilh. pl. Pernwerth, lekarničar; v Malsu: Ludv. Pöll, lekarničar; v Muravu: Jan. Steyrer; v Ptujju: C. Girod, lekarničar; v Peterwardinu: R. Deudattovi dediči; v Radgoni: Cezar E. Andrien, lekarničar; v Roveredu: Rihard Thales, lekarničar; v Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarničar; v Trstu: E. Zanetti, lekarničar; v Belaku: Ferd. Scholz, lekarničar; v Vukovaru: A. Kralcovic, lekarničar; v Vinkovcih: Fridr. Herzog, lekarničar; v Varaždinu: dr. A. Halter, lekarničar; v Slovenjem gradcu: G. Kordik, lekarničar; v Zadru: V. Andravič, lekarničar. Kdor hoče prevzeti zalogo, naj se pismeno obrne do mene. (3)

Neunkirchen pri Dunaju (na Dolnjem Avstrijskem) Franc Wilhelm, lekarničar.

Podoba (portret)

Papeža Leona XIII.

1. Fotografija, kabinetni format po 1 franku. 6 iztisov = 5 frankov.
2. Ravno ista pobarvana z oljnatimi barvami 3 franke.
3. Fotografija visitkartni format 50 cent. (1/2 franka); 6 iztisov = 2 franka 50 cent.
4. Pobarvana fotografija v natorni velikosti velja 25 frankov.

Naročnina naj se frankirana v frankih (frank znaša s ažjo nekaj čez 40 kr.) pošlje v Rim, pod naslovom: (1)

Direzione dello Stendardo Cattolico — Roma.

Najlaglje je podobe naročiti po listnici, ki mora pa imeti kolek za 5 krajcarjev, proti poštnemu podvzetju (Postnachnahme.)